

LBRIS

We know
books

KRISTIN CASHORE

DARUL

Primul volum al trilogiei
CELE ȘAPTE REGATE

Traducere din limba engleză
SHAUKI AL-GAREEB

editura rao

LBRIS

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

KRISTIN, CASHORE

Darul/ Kristin Cashore; trad. Shauki Al-Gareeb. –

București: Editura RAO, 2011

ISBN 978-606-8251-60-8

I. Al-Gareeb, Shauki (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Editura RAO
Grupul Editorial RAO
Str. Turda 117-119, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

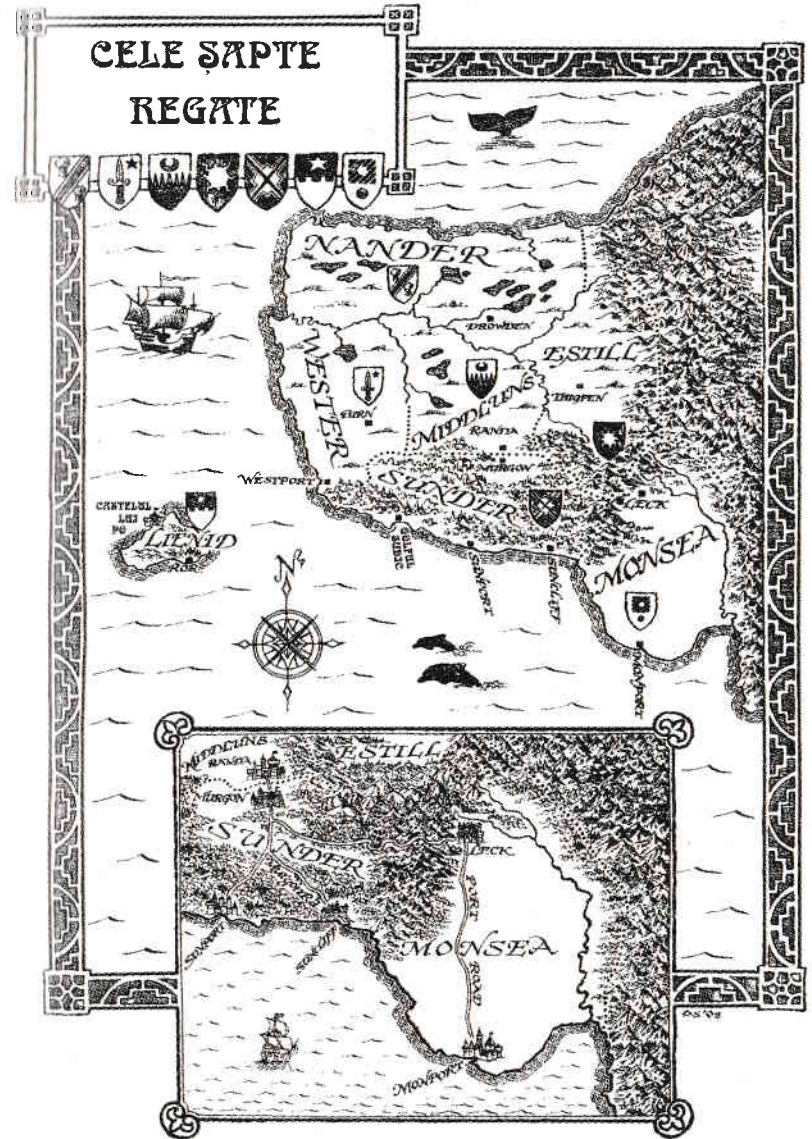
KRISTIN CASHORE
Graceling
© Kristin Cashore, 2008
Toate drepturile rezervate

© RAO International Publishing Company, 2008
pentru versiunea în limba română

2011

ISBN 978-606-8251-60-8

*Pentru mama mea,
Nedda Previtiera Cashore,
al cărei har este de a face chiftele,
și pentru tatăl meu,
J. Michael Cashore,
al cărui har este să-și piardă (și să-și găsească) ochelarii.*

CAPITOLUL UNU

În aceste temnițe, întunericul era desăvârșit, dar Katsa avea o hărtă în mintea sa. Una care până acum se dovedise a fi corectă, așa cum toate hărțile lui Oll aveau tendința să fie. Katsa pipăia pereții reci și număra ușile și culoarele în timp ce mergea. Cotind când era vremea s-o facă, oprindu-se în cele din urmă în fața unei deschizături care ar fi trebuit să conțină un șir de scări care duceau în jos. Se ghemui și pipăi în continuare cu mâinile. Era o treaptă de piatră, umedă și lunecoasă din pricina mușchiului, și alta sub ea. Asta însemna că era scara lui Oll. Spera doar că, atunci când el și Giddon o vor urmări cu torțele lor, vor vedea mușchiul alunecos, vor pași cu grijă pe el și nu vor trezi morții cu tropăitul lor în marea grabă de a coborî scările.

Katsa se furișă în jos, pe scări. Coti o dată la stânga, de două ori la dreapta. Începu să audă voci când pași într-un culoar unde întunericul licărea portocaliu de la lumina unei torțe de pe perete. Dincolo de torță era un alt coridor unde, după spusele lui Oll, între doi și zece străjeri ar fi trebuit să stea de veghe în fața unei anumite celule de la capătul culoarului.

Misiunea Katsei erau acești străjeri. În primul rând, din cauza lor fusese ea trimisă.

Katsa se furișă spre lumini și hohotele de râs. Ar fi putut să se oprească și să asculte, să înțeleagă mai bine cu câți va avea de-a

face, însă nu avea timp. Își trase gluga mai jos și se prelinse după colț.

Aproape că se împiedică de primele ei patru victime care stăteau pe podea de-a curmezișul, cu spatele lipit de perete, picioarele întinse, aerul duhnind a băutură puternică, pe care ei o aduseseră aici, jos, ca să piardă vremea. Katsa lovi și izbi tâmpile și gâturi, iar cei patru bărbați se prăbușiră la pământ înainte ca surprinderea să li se fi instalat în ochi.

Mai era un singur străjer, care stătea în fața gratiilor celulei de la capătul coridorului. Se ridică în picioare și își scoase sabia din teacă. Katsa se apropie de bărbat, sigură că torța din spatele ei îi ascundea fața, în special ochii, de privirea lui. Îi estimă înălțimea, felul în care se mișca, fermitatea brațului care ținea sabia îndreptată spre ea.

– Stai pe loc! Este destul de limpede ce ești. Vocea lui era liniștită. Asta era curajos. Șfichiui aerul cu sabia, avertizând. Nu mă sperii tu pe mine.

Înaintă către ea. Se feri de arma lui și își întinse piciorul, izbindu-i tâmpla. Omul căzu la pământ.

Katsa păși peste el și fugi spre gratii, scrutând întunericul celulei. O siluetă stătea ghemuită, sprijinită de perete – o persoană prea obosită sau prea indiferentă ca să-i pese de bătălia ce se desfășura. Își înconjurase picioarele cu mâinile, iar capul îl avea băgat între genunchi. Tremura – îi auzea respirația. Katsa își schimbă poziția, iar lumina se opri pe silueta ghemuită. Părul îi era alb și tuns scurt. Văzu o licărire de aur în urechea lui. Harta lui Oll îi ajutase cu sfințenie, deoarece acest om era un lienid. El era cel pe care îl căutau.

Trase de ivărul ușii. Încuiat. Ei bine, asta nu era chiar o surpriză și nu era problema ei. Fluieră o dată, încet, ca o bufniță. Îl întoarse pe spate pe străjerul curajos și îi vârî în gură una dintre pilulele ei. Fugi pe culoar, îi întoarse pe cei patru nefericiți pe spate, unul lângă celălalt și le băgă câte o pilulă în gură. Tocmai când începea să se întrebe dacă Oll și Giddon se rătăciseră prin temnițe, aceștia apărură de după colț și se furisară lângă ea.

– Un sfert de oră, nu mai mult, spuse ea.

– Un sfert de oră, domniță. Vocea lui Oll se auzi ca un hămbuit. Mergi cu bine.

Luminile torțelor lor împrășcară pereții când se apropiară de celulă. Bărbatul lienid gemu și se strânse și mai tare. Katsa îi privi hainele sfâșiate, pătate. Auzi inelul de deblocare al lui Giddon încercându-se în ivăr. I-ar fi plăcut să aștepte să vadă dacă aveau să deschidă ușa, dar prezența ei era necesară în altă parte. Își îndesă pachetul cu pilule în mânecă și fugi.

Străjerii celulei raportau străjii temniței, iar straja temniței raporta sub-străjii. Sub-straja raporta străjii castelului. Straja de noapte, straja regelui, straja zidului și straja grădinii, de asemenea, raportau străjii castelului. De îndată ce un străjer remarcă absența altuia, urma să se dea alarma și, în cazul în care Katsa și oamenii ei nu aveau să fie destul de departe, totul urma să fie pierdut. Ar putea fi urmăriți și s-ar ajunge la vărsare de sânge; i-ar vedea ochii și ar recunoaște-o. Așa că trebuia să le vină de hac tuturor. Oll bănuise că vor fi douăzeci. Prințul Raffin îi făcuse treizeci de pilule, în caz de trebuință.

Majoritatea străjerilor nu îi făcu probleme. Dacă s-ar putea furișa în spatele lor sau dacă erau adunați în grupuri mici, n-ar ști niciodată ce i-a lovit. Cu straja castelului, fu un pic mai complicat, deoarece cinci gardieni îi apărau postul. Se roti printre ei, lovind cu picioarele, cu mâinile, cu genunchii, iar straja castelului sări de la biroul său, ieși în viteză pe ușă și se repezi în încăierare.

– Recunosc un înzestrat când se află în fața mea. Împunse cu sabia, iar ea se rostogoli la o parte. Lasă-mă să-ți văd culoarea ochilor, băiete. Am să ți-i scot. Să nu crezi că n-am s-o fac.

Îi făcu plăcere să-l lovească în cap cu plaseaua cuțitului ei. Îl apucă de păr, îl întoarse cu fața-n sus și-i puse o pilulă pe limbă. Cu toții vor spune, când se vor trezi cu dureri de cap și rușinați, că vinovatul fusese un băiat înzestrat cu darul luptei, acționând de unul singur. Vor presupune că era un băiat pentru că, îmbrăcată cu pantaloni obișnuiți și având glugă, ea arăta ca unul și

deoarece, când oamenii erau atacați, nu se gândeau că ar fi putut să fie o fată. Și nimeni nu apucase să-l vadă pe Oll sau pe Giddon. Numai ea fusese văzută.

Nimeni nu se va gândi la ea. Indiferent de ceea ce ar putea fi înzestrata domnișă Katsa, ea nu era o ucigașă care se furișă prin curți întunecate, la miezul nopții, deghizată. În plus, fata trebuia să se afle pe ruta estică. Unchiul ei, Randa, regele din regatul Middluns, o văzuse plecând chiar în acea dimineață, întreaga cetate privind în timp ce căpitanul Oll și Giddon, aghiotantul lui Randa, o escortau. Numai o zi de călărit intens în direcția greșită ar fi putut-o aduce în sud, la curtea regelui Murgon.

Katsa fugi prin curte, pe lângă straturi de flori, fântâni și statui din marmură ce-l înfățișau pe Murgon. Era o curte destul de plăcută pentru un asemenea rege neplăcut; mirosea a iarbă și a pământ reavăn, dar și dulceața florilor înrouate. Fugi prin livada de meri a lui Murgon, o adunătură de străjeri drogați alergând după ea. Drogați, nu morți: o diferență ca de la cer la pământ. Oll și Giddon, și marea majoritate a restului Consiliului secret voiseră ca ea să îi omoare. Dar, la întâlnirea pentru planuirea acestei misiuni, ea se certase cu ei, argumentând că, dacă i-ar omori, ar pierde timp.

– Dacă se trezesc? întrebuse Giddon.

Prințul Raffin fusese jignit.

– Te îndoiești de doctoria mea. Nu se vor trezi.

– Ar fi mai rapid să îi omori, spusese Giddon, ochii săi căprui privind-l cu insistență.

Capetele din încăperea întunecată îl aprobaseră.

– Nu pot să o fac în timpul alocat, zisese Katsa și, când Giddon începuse să protesteze, ridicase mâna. Suficient! N-am să-i omor. Dacă îi vreți morți, atunci puteți trimite pe altcineva.

Oll zâmbise și îl bătuse pe spate pe tânărul lord.

– Gândește-te, lord Giddon, va fi și mai amuzant pentru noi. Jaful perfect, pe lângă toți străjerii lui Murgon, și nimeni rănit? E un joc bun.

Încăperea izbucnise în râsete puternice, dar Katsa nu schițase nici măcar un zâmbet. Nu îi va omori dacă nu trebuia să o facă. Odată omorât un om, nu puteai să-l reinții, iar ea omorâse destul. În cea mai mare parte, pentru unchiul ei. Regele Randa o vorțise a fi folositoare. Când huliganii de la graniță fac probleme, de ce să trimiți o întreagă armată dacă este suficient un singur reprezentant? Era mult mai economic. Dar omorâse, de asemenea, și pentru Consiliu, când nu putuse să evite. Dar, de data asta, avea de ales.

La capătul îndepărtat al livezii, dădu peste un bărbat – un străjer – bătrân, la fel de bătrân probabil ca și lienidul. Stătea în dumbrava formată din copaci tineri, sprijinindu-se de sabia sa, gârbovit. Se furișă în spatele lui și se opri. Mâinile care se odihneau pe plăseaua cuțitului îi tremurau ușor. N-avea păreri bune despre un rege care nu își pensiona străjerii când aceștia deveneau prea bătrâni pentru a mai ține o sabie acătării.

Însă, dacă îl lăsa, acesta i-ar găsi pe cei pe care ea îi drogase și ar da alarma. Îl izbi o dată, cu putere, în ceafă, iar el se prăbuși și scoase un răsuflăt ușor. Îl întoarse cât de delicat putu, iar apoi îi vârî o pilulă în gură. Își trecu degetele pe deasupra cucuiului ce i se formase pe craniu. Spera ca acesta să fie rezistent.

Odată, omorâse din greșeală; o amintire care rămăsese adânc înrădăcinată în conștiința ei. Așa își anunțase darul ei natura, cu zece ani în urmă. Era o copilă, abia avea opt ani. Un bărbat care era un fel de văr îndepărtat venise în vizită la curte. Ea nu îl plăcușe – parfumul lui puternic, privirile deocheate aruncate fetelor care îl serveau, felul în care privirea sa le urmărea prin încăpere, modul în care le atingea când credea că nimeni nu-l privește. Când începuse să o bage în seamă pe Katsa, fata devenise precaută.

– Ce micuță adorabilă, spusese el. Ochii înzestraților pot fi atât de neatrăgători! Dar ție, fetiță norocoasă, îți scot în evidență frumusețea. Care ți-e darul, scumpete? Să spui povești? Să citești minți? Gata, știu. Ești dansatoare.

Katsa nu știuse care era darul ei. În cazul unor daruri dura mai mult până să răsără la suprafață. Dar, chiar dacă ar fi știut,

nu ar fi vrut să discute asta cu vărul ei. Se încruntase la el și se întorsese. Dar, apoi, mâna lui alunecase să o apuce de picior, iar brațul ei țâșnise și-l izbise drept în față. Atât de tare și de rapid, că îi împinsese oasele nasului tocmai în creier.

Doamnele de la curte țipaseră, una leșinase. Când îl ridicaseră din balta de sânge de pe podea și se dovedise că murise, curtea ră-măsese mută și începuse să bată în retragere. Ochi înfricoșați – nu numai cei ai doamnelor, ci și ai soldaților, ai aghiotanților înarmați cu săbii –, cu toții erau îndreptați spre ea. Era în regulă să mănânci preparatele făcute de bucătarul regelui, al cărui dar era gătitul, sau să trimiți caii la rândașul cailor, care era înzestrat pentru asta. Dar o fată al cărei dar era omorâtul? Acesta era un pericol.

Alt rege ar fi surghiunit-o sau chiar ar fi omorât-o, deși era copilul surorii sale. Dar Randa era isteț. El înțelese că, în timp, nepoata sa ar putea servi scopurilor sale practice. O trimise în apartamentele ei și o ținuse acolo săptămâni întregi, drept pedeapsă, dar asta fusese tot. Când pedeapsa se sfârșise, cu toții fugeau din calea ei. Nimeni nu o plăcuse niciodată înainte, deoarece nimănui nu-i plăceau înzestrații, dar cel puțin îi toleraseră prezența. Acum, nu exista nici un simulacru de prietenie.

– Păziți-vă de cea cu un ochi albastru și unul verde, le șopteau ei musafirilor. Și-a omorât vărul dintr-o lovitură. Deoarece i-a spus că are ochi frumoși.

Nici măcar Randa nu-i stătea în cale. Un câine ucigaș poate fi folositor unui rege, dar el nu voia să-i doarmă la picioare.

Prințul Raffin era singurul care-i dorea prietenia.

– N-ai s-o mai faci încă o dată, nu? Nu cred că tata o să te lase să omori pe oricine vrei.

– N-am vrut niciodată să-l omor, spuse ea.

– Ce s-a întâmplat?

Katsa își răscoli amintirile.

– M-am simțit ca și cum m-aș fi aflat în pericol. Așa că l-am lovit.

Prințul Raffin clătină din cap.

Trebuie să-ți controlezi darul, zise el. În special dacă e un dar ca al tău. Trebuie să faci asta, altminteri tatăl meu ne va luterzice să ne mai vedem.

Acesta era un gând înfiorător.

– Nu știi cum să-l controlez.

Raffin se gândi la asta.

Ai putea să-l întrebi pe Oll. Spionii regelui știu cum să rânească fără să omoare. În felul acesta fac ei rost de informații.

Raffin avea unsprezece ani, cu trei mai mult decât Katsa, și, după standardele ei, era foarte înțelept. Îi luă în considerație sfatul și se duse la Oll, căpitanul încăruntit și spionul-șef al regelui Randa. Oll nu era prost – știa că trebuie să-i fie frică de fata cu un ochi albastru și altul verde. Dar, de asemenea, mai avea și ceva imaginație. Se întrebă, așa cum nu îi mai venise niciodată cuiva să se întrebe, dacă fata, Katsa, nu fusese la fel de șocată ca toată lumea de moartea vărului ei. Și, cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât devenea mai curios în legătură cu potențialul ei.

Începuseră antrenamentul cu regulile de bază. Nu avea să exerseze pe el și nici pe oricare alt om al regelui. Avea să exerseze pe manechine pe care ea le făcuse din saci cusuți unul de celălalt și umpluți cu grâne. Avea să exerseze pe prizonierii pe care Oll îi adusese, bărbați ale căror morți fuseseră deja decretate.

Exersa în fiecare zi. Își descoperi propria viteză și propria forță explozivă. Descoperi unghiul, poziția și intensitatea unei izbitori mortale *versus* o lovitură de schilodire. Învățase cum să dezarmeze un bărbat și cum să-i rupă piciorul, și cum să-i răsucească brațul atât de tare, încât acesta să se oprească din a se lupta și să implore să fie eliberat. Învățase cum să folosească o sabie și cuțitele, și pumnalele. Era atât de rapidă și de concentrată, atât de creativă, că putea găsi o cale de a bate un bărbat chiar dacă ea avea ambele brațe legate la spate. Atât de puternic era darul ei.

Cu timpul, controlul se îmbunătățise, iar ea începuse să exerseze cu soldații lui Randa – opt sau zece deodată și complet îmbrăcați în armuri. Antrenamentele ei era spectacole desăvârșite;

bărbați adulți mărâind și zdrăngănind gălăgioși, o copilă neînmărmă învârtindu-se și năpustindu-se printre ei, doborându-i cu un genunchi sau o mână pe care ei nu o vedeau decât când erau deja la pământ. Uneori, curtenii veneau și ei să-i vadă exercițiile. Dar, dacă ea le surprindea privirile, aceștia și le plecau și se grăbeau să dispară.

Pe regele Randa nu îl deranja că Oll își sacrifică timpul. Știa că era necesar. Katsa nu avea să-i fie de folos dacă nu-și putea controla darul.

Iar acum, în curtea regelui Murgon, nimeni nu îi putea critica modul de a se controla. Se mișca ușor pe iarba de lângă aleile cu prundiș, fără să scoată vreun sunet. Până acum, Oil și Giddon trebuiau să fi ajuns la zidul grădinii, unde doi dintre servitorii lui Murgon, prieteni ai Consiliului, le păzeau caii. Aproape că ajunsese și ea acolo; văzu linia întunecată din față, complet întunecată, proiectată pe cerul negru.

Gândurile îi erau răvășite, dar ea nu visa cu ochii deschiși. Simțurile îi erau ascuțite. Percepu fiecare frunză care cădea în grădină, trosnetul fiecărei crengi. Și fu uimită când zări un bărbat ieșind din întuneric și apucând-o de la spate. Își petrecu un braț în jurul taliei ei și îi puse un cuțit la gât. Acesta începu să vorbească, dar, într-o secundă, ea se eliberă din strânsoarea lui, îi smulse cuțitul din mână și îl aruncă pe jos. Îl azvârli pe bărbat peste umeri.

El ateriză în picioare.

Mintea ei era în alertă. Omul era un înzestrat, un luptător. Asta era foarte clar. Chiar dacă n-avea nici un simț în mâna cu care i-a lovit pieptul, tot ar fi știut că ea era femeie.

Se întoarse să o privească în față. Se uită unul la celălalt, cu precauție, fiecare fiind doar o umbră pentru celălalt. El vorbi:

– Am auzit de o domniță cu acest dar special.

Vocă lui era gravă și profundă. Se simțea ceva ca un ritm viu în cuvintele sale, nu era un accent pe care ea să-l fi cunoscut. Trebuia să descopere cine era, ca să poată ști cum să procedeze cu el.

Nu pot să nu mă întreb ce face o doamnă atât de departe de casă, fugind prin curtea regelui Murgon în miez de noapte, spuse el.

Își schimbă ușor poziția, plasându-se între ea și zid. Era mai mult decât ea și grațios în mișcări ca o pisică. Amăgitor de calm, pregătit să acționeze rapid. Cu ajutorul unei torțe de pe cărarea din apropiere, Katsa văzu în urechile sale cercei rotunzi, mici, de aur. Iar fața îi era nebărbierită, ca a unui lienid.

Își schimbă poziția, înclinându-se, cu corpul la fel de încordat ca al lui. N-avea prea mult timp să se decidă. El știa ce era ea. Dar, dacă el era un lienid, nu voia să-l ucidă.

N-ai nimic de zis, domniță? Cu siguranță, știi că n-am să te las să treci fără o explicație.

Era ceva jucăuș în vocea lui. Îl privi tăcută. Își întinse brațele într-o mișcare fluidă, iar ochii ei zăriră inelele de aur care strălucrau pe degetele lui. Era de-ajuns. Cerceii din ureche, inelele, ritmul viu al cuvintelor sale – era de-ajuns.

Ești un lienid, spuse ea.

Stai bine cu vederea, zise el.

Nu atât de bine, încât să-ți văd culorile ochilor.

Râse.

Cred că eu știu culorile ochilor tăi.

Simțul practic îi ceru să-l omoare.

Uite cine vorbește că eu nu sunt acasă, rosti ea. Ce caută un lienid în curtea regelui Murgon?

Am să-ți spun motivele mele dacă mi le spui și tu pe ale tale.

N-am să-ți spun nimic, iar tu trebuie să mă lași să trec.

Trebuie?

Dacă nu, am să te forțez.

Crezi că poți?

Fata îl fentă spre dreapta, dar el o prinse fără efort. O făcu din nou, mai rapid. Iarăși, el o prinse cu ușurință. Era foarte bun. Iarăși ca era Katsa.

Știu că pot, zise ea.

– Ah. Vocea lui părea amuzată. Dar ar putea să dureze câte
va ceasuri bune.

De ce se juca? De ce nu dădea alarma? Poate că era și el un
criminal, un criminal înzestrat. Și, dacă era așa, asta îl făcea aliat
sau dușman? Ar fi văzut cu ochi buni un lienid salvarea prizonie-
rului? Da – doar dacă nu era un trădător. Sau dacă acest lienid
nici măcar n-ar fi avut habar ce conțineau temnițele lui Murgon
– regele păstrase foarte bine secretul.

Consiliul i-ar spune să-l omoare. Consiliul i-ar zice că i-ar pu-
ne în pericol dacă ar lăsa un om în viață, un om care-și știa iden-
titatea. Dar el nu era un bătauș ca toți ceilalți pe care ea-i
întâlnise. El nu părea a fi animalic sau prost, sau amenințător.

Nu putea omorî un lienid în timp ce-l salva pe altul.

Era o proastă și probabil că avea să regrete asta, dar nu avea
să-l ucidă.

– Am încredere în tine, rosti el deodată.

Se dădu la o parte din calea ei și îi făcu semn de rămas-bun.
Se gândi că era foarte ciudat și impulsiv, dar văzu că își lăsase
garda jos, iar ea nu era genul care să dea cu piciorul unei oportu-
nități. Într-o secundă, își răsuci piciorul și-l lovi în frunte. Ochii i
se măriră de surpriză și el căzu la pământ.

– Poate că nu trebuia să fi făcut asta. Îl întinse pe jos, mem-
brele sale atârându-i greu. Dar nu știu ce să cred în legătură cu
tine și am riscat îndeajuns lăsându-te în viață. Își scoase pilulele
din mânecă și îi puse una în gură. Îi întoarse fața spre torță. Era
mai tânăr decât crezuse, nu cu mult mai în vârstă decât ea, nouă-
sprezece sau douăzeci de ani cel mult. O dâră de sânge începu să-i
curgă de pe frunte, pe lângă ureche. Gulerul cămășii îi era desfă-
cut, iar torța lumina de-a lungul claviculei.

Ce personaj ciudat! Poate că Raffin ar ști cine e.

Clătină din cap. Probabil că o așteptau.

O luă la fugă.

Călăriră zoriți. Îl legară pe bătrân de calul său, deoarece era
prea slăbit ca să se țină singur. Se opriră doar o dată, ca să-l înve-
lească în mai multe pături.

Katsa era nerăbdătoare să continue drumul.

Nu știe că suntem în toiul verii?

E înghețat până-n măduva spinării, domniță, spuse Oll.
Tremură, e bolnav. Totul ar fi în van dacă salvarea noastră îl
omoaară.

Vorbiră despre un popas, despre un foc, dar nu aveau timp.
Trebuiau să ajungă în cetatea lui Randa înainte să crape de ziuă
sau aveau să fie descoperiți.

„Poate că trebuia să-l fi omorât, gândi ea în timp ce o luară
prin pădurile întunecate. Poate că trebuia să-l fi omorât. Știa cine
sunt.”

Dar nu părea a fi amenințător sau suspicios. Fusesse mai mult
curios decât altceva. Avusese încredere în ea.

Totuși, el nu știuse despre șleahta de gărzi drogate pe care ea
o lăsase în urma ei. Și nu va mai avea încredere în ea de îndată ce
se va trezi cu creștătura aia pe frunte.

Dacă i-ar spune regelui Murgon despre întâlnirea lor și dacă
Murgon i-ar spune regelui Randa, lucrurile ar putea deveni foar-
te complicate pentru domnița Katsa. Randa nu știa nimic despre
prizonierul lienid, la fel cum nu știa nici despre ieșirea Katsei în
toiul nopții, ca salvatoare.

Katsa clătină din cap în semn de frustrare. Aceste gânduri
nu-i erau de ajutor. Iar acum se terminase. Trebuiau să-l ducă pe
bunic la căldură și undeva în siguranță, la fel și pe Raffin. Se
aplecă în șaua ei și îi dădu pinteni calului spre nord.